

*Landbruget.**Landbrugseksportens hidtidige udvikling.*

Eksporten af landbrugsprodukter inklusive kød- og mælkekonserves er steget fra 5,2 mia kr. i 1961, hvor den androg 36 pct. af den samlede eksport af varer og tjenester, til 7,6 mia kr. i 1971, svarende til 20 pct. af eksporten af varer og tjenester. I 1972 bliver landbrugseksporten ca. 8 mia kr. Gennemsnitlig har der været tale om en årlig forøgelse af landbrugseksporten på et par hundrede mill. kr. Denne skyldes hovedsagelig prisudviklingen og overgang til mere industriel bearbejdning af landbrugseksporten, idet kød- og mælkekonserves tegner sig for en stigende del af landbrugseksporten. Under uændrede markedsforhold og landbrugspolitik og med en noget afsvækket eksportstigning i de kommende år ville landbrugseksporten antagelig blive ca. 8,2 mia kr. i 1973 og ca. 9,3 mia kr. i 1978, hvilke beløb i det følgende anvendes som udgangspunkt for de sammenligninger, der kan drages mellem landbrugseksporten i tilfælde af tilslutning til EF, og hvis vi står udenfor.

Landbrugseksporten i EF.

Ifølge Markedssekretariatets notat af 16. juli 1971 vil en tilslutning til EF betyde, at vi i 1973 får ca. 0,9 mia kr. stigende til ca. 1,9 mia kr. i 1978 mere for vor landbrugseksport end nu — forudsat at den mængdemæssige eksport er af samme størrelse som nu. Siden dette skøn er både EF's landbrugspriser og vore eksportpriser steget, så eksportgevinsten må stadig antages at være af denne størrelsesorden. For at nå frem til nettofordelen ved deltagelse i EF's landbrugspolitik må fratrækkes de bidrag til EF's budgetter, som vi må yde som medlem, 0,2—0,3 mia kr. i 1973 stigende til 0,7—0,8 mia kr. i 1978, hvorved den reelle forøgelse af landbrugseksporten, valuta-mæssigt set, udover hvad en fortsættelse af den hidtidige udvikling ville indebære, bliver ca. 0,7 mia kr. i 1973 stigende til ca. 1,3 mia kr. i 1978.

Som det senere vil blive vist, vil rentabiliteten i den animalske produktion som sådan ikke øges ved tilslutning til EF. Det er derfor rimeligt at antage, at de producerede mængder vil være nogenlunde de samme, som hvis markedsforholdene havde været

uændrede. Værdien af den samlede landbrugseksport efter fradrag af bidragene til EF's budget skulle således kunne blive ca. 9 mia kr. i 1973 og ca. 10,6 mia kr. i 1978.

Hvis vi står udenfor EF.

For at danne sig indtryk af eksportvilkårene, hvis vi ikke tilsluttes EF, kan det være hensigtsmæssigt at se på landbrugseksportens hidtidige landemæssige fordeling:

Eksport af landbrugsvarer (inkl. kød- og mælkekonserves)

	1961	1971	stigning
Eksport til:	mia kr.	mia kr.	mia kr.
Nuværende EF	1,7	1,7	0
Storbritannien	2,3	2,9	0,6
Andre lande	1,2	3,0	1,8
I alt	5,2	7,6	2,4

Som det vil ses, falder tre fjerdedele af det sidste 10-års eksportstigning på andre lande end EF og Storbritannien. Det er således ikke rigtigt, som det ofte hævdes, at dansk landbrug ikke har udviklingsmuligheder udenfor EF. Disse afsætningsmuligheder forringes ikke af, at vi ikke bliver medlem. Det gør afsætningsmulighederne til de nuværende EF-lande i forhold til i dag heller ikke, men den nedgang i smøreksperten til England, der må forudses, hvis vi står udenfor EF, vil medføre reduktion i kvægbestanden, der på lidt længere sigt vil medføre nedgang i eksporten af okse- og kalvekød til EF uanset, at der antagelig på dette område vil være ret gode afsætningsmuligheder.

Derimod vil afsætningsmulighederne for landbrugseksporten til Storbritannien blive forringede, hvis vi holder os udenfor EF. Det gælder som nævnt først og fremmest smøreksperten, der beløb sig til 0,6 mia kr. i 1971, som antagelig helt eller delvis må indstilles, når EF's beskyttelsessystem får fuld virkning i England.

Antages det, at en smørekspert på ca. 0,5 mia kr., svarende til 5/6 af Englands-eksporten, efterhånden falder bort, betyder det en reduktion af den danske mælkeproduktion på ca. 25 pct. Eksporten af de øvrige mejeriprodukter, ost, mælk og mælkekonserves, som er øget fra 0,5 mia kr. i 1961 til 0,9 mia kr. i 1971, og som hovedsagelig eks-